

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Kriminologija in kriminalitetna politika
Course title:	Criminology and crime policy

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Doktorski študij, 3.stopnja	Pravo	1	1,2
Doctoral studies, 3rd level	Legal studies	1	1,2

Vrsta predmeta / Course type

obvezni predmet modula / Obligatory subject of the module

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

--

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
30	15			80	125	10

Nosilec predmeta / Lecturer:

prof. dr. Katja Filipčič

Jeziki / Languages:

Predavanja / Lectures: slovenski / Slovenian

Vaje / Tutorial: slovenski / Slovenian

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Ni posebnih pogojev.

Prerequisites:

No special prerequisites.

Vsebina:

1. del - Kriminologija

Analiza temeljnih kriminoloških pojmov:
 Človeška subjektivnost in odgovornost
 Glavni tipi kriminalnega vedenja
 Uvod v teorijo sankcioniranja
 Razvoj in značilnosti kriminoloških teorij
 Kriminaliteta in »strukturno nasilje«
 Kriminološka problematika v postmoderni družbi

Razumevanje kriminalnega vedenja v luči razmerja med biološkimi/psihološkimi in družbeno-kulturnimi dejavniki:
 Dedovanje kriminogenih dispozicij
 Socializacija (otrok in družina)
 Inteligenca in drugi dejavniki šolske (ne)uspešnosti

Content (Syllabus outline):

1st part: Criminology

Analysis of basic concepts
 Human nature, subjectivity, individuality and responsibility (or answerability)
 Main types of criminal behaviour
 Theory of sanctioning
 Development of criminological theories
 Crime and structural violence
 Criminological problematic in post-modern context

Biological, psychological, social and cultural factors of criminal behaviour:
 Genetics and "criminal" dispositions
 Socialization (child in the family)
 Intelligence and school successfulness
 Drugs and crime
 Media and pro-active social control

Droge in kriminalno vedenje
Mediji in aktivna družbena kontrola

Kriminalno vedenje v družbenoekonomski perspektivi:

Delo in kriminalno vedenje
Podjetništvo in pridobitništvo v kriminološki perspektivi
Okoljska kriminologija
Revščina in kriminalno vedenje
Bogastvo in zločin

Kriminalno vedenje in kulturni dejavniki:

Normativni sistemi in protipravno vedenje
Kriminalno vedenje in dominantne kulturne orientacije
Subkulture in kriminalno vedenje
Kriminologija in antropologija

Kriminalno vedenje v politični perspektivi:

Država in varnost
Človekove pravice in zasebna lastnina
Družbena vloga kazenskopravnega sistema
Teorija sojenja
Korupcija in demokracija
Država in konvencionalni organizirani kriminal
Država in zločin
Kriminaliteta in po-socialistična »tranzicija«

2. del – Kriminalitetna politika

Obraznava temeljne problematike:

Normativni problemi v sferi etike (ter obravnava razlike med moralnimi ideali in moralnimi predpisi)
Družbena konstrukcija problemov v sferi ekonomije in politike
Smisel in funkcije »kriminalizacije«

Formalno odzivanje na kriminaliteto:

Kriza politične avtoritete (in nacionalne suverenosti) in kriminalitetna politika
Vloga policije v sodobni družbi
Ključni problemi obstoječe ureditve kazenskega postopka (kriza teorije in prakse kazenskopravnega sistema)
Transnacionalno formalno sankcioniranje kriminalnih dejanj

Neformalno odzivanje na kriminaliteto:

Mediji in kriminaliteta
Neformalno odzivanje na »konvencionalno« kriminaliteto

Crime in socioeconomic perspective:

Work and crime
Business, usury and commerce in criminological perspective
Environmental damage and crime
Poverty and crime
Wealth and crime

Criminal behaviour in cultural perspective:

Normative systems and deviance
Crime and core cultural values and imperatives
Subcultures and crime
Crime in anthropological perspective

Criminal behaviour in political perspective:

State and safety
Human rights and private property
Social functions of criminal law in action
Theory of judging
Corruption and democracy
State and conventional organized crime
State and crime
Crime and post-socialist "transition"

2nd part: Crime policy

Basic questions:

Morality and ethics (ideals and norms)
Social construction of economic and political problems
Meanings and functions of criminalization

Crime and reactive formal control:

Crisis of political authority (and national sovereignty) and crime policy
Police in post-modern society
Key problems of criminal justice system (crisis of its theory and practice)
Trans-national punishment of deviant acts and states

Informal reactive control of crime:

Media and crime
Informal sanctions of conventional crimes
Informal sanctions of "crimes of the powerful"
Relations between formal and informal control mechanisms
Situational prevention

Neformalno odzivanje na kriminalno ravnanje
»nosilcev« družbene moči
Sodelovanje med formalnimi in neformalnimi
akterji »družbene kontrole«
Situacijska prevencija

Temeljni literatura in viri / Readings:

1. del – Kriminologija

Izbrana poglavja iz naslednjih monografij:

ŠELIH, Alenka (ur.), et al. *Kriminologija*. 1. natis. Ljubljana: IUS Software, GV založba: Inštitut za kriminologijo pri Pravni fakulteti, 2015.

Bauer, J. (2008). *Princip človeškosti*. Ljubljana, Študentska založba.

Beck, U.; Beck-Gernsheim, E. (2006). *Popolnoma normalni kaos ljubezni*. Ljubljana, Fakulteta za družbene vede.

Kanduč, Z. (2003). *Onkraj zločina in kazni*. Ljubljana, Študentska založba.

Kanduč, Z. (2007). *Kriminologija: (stran)poti vede o (stran)poteh*. Ljubljana Inštitut za kriminologijo.

Klein, N. (2009). *Doktrina šoka*. Ljubljana, Mladinska knjiga.

Newburn, T. (2007). *Criminology*, Cullompton, Villan.

Petrovec, D. (2005). *Kult žrtve*. Ljubljana, GV Založba.

Singer, P. (2008). *Praktična etika*. Ljubljana, Krtina.

Wacquant, L. (2008). *Zapori revščine*. Ljubljana, Založba.

Young, J. (2007). *The Vertigo of Late Modernity*. Los Angeles, Sage.

2. del – Kriminalitetna politika

Petrovec, D. Nova država - nova kaznovalna ideologija in praksa?. *Rev. krim. kriminol.*, 1998, let. 49, št. 3, str.238-244.

Petrovec, D. O tretmanski ideji. *Rev. krim. kriminol.*, 43, št.4 (1992), str.319-327.

Izbrana poglavja iz naslednjih monografij:

Chomsky, N. (2006): *Prevlada ali preživetje*, Ljubljana, Sanje.

Foucault, M.(2004): *Kaznovanje in nadzorovanje: nastanek zapora*, Ljubljana, Krtina.

Ganser, D. (2006): *Natova skrivna vojska: operacija Gladio in terorizem v zahodni Evropi*, Mengeš, Ciceron.

Kanduč, Z. (2007). *Subjekti in objekti (ne)formalne socialne kontrole v kontekstu postmodernih tranzicij*. Ljubljana, Inštitut za kriminologijo.

Meško, G. (2004) *Preprečevanje kriminalitete: teorija, praksa in dileme*. Ljubljana, Inštitut za kriminologijo.

Petrovec, D. (2003). *Mediji in nasilje: obseg in vpliv nasilja v medijih v Sloveniji*, Ljubljana, Mirovni inštitut.

Nabor literature se vsako leto dopolni z aktualnimi deli s področja tem, ki se obravnavajo

Objectives and competences:

Cilji in kompetence:

Cilj prvega dela predmeta je poglobitev in razširitev razumevanja etičnih, pravnih, političnih, ekonomskih, socialnih, kulturnih, psiholoških in bioloških razsežnosti kompleksne in kontroverzne problematike, na katero se nanašajo specifično kriminološka »vprašanja«.

The aim of the first part of the course is to broaden the understanding of ethical, legal, political, economic, social, cultural, psychological and biological dimensions of the complex and controversial issues in relation to specifically criminological "questions".

V drugem delu pa je cilj predmeta poglobiti in razširiti razumevanje »družbene konstrukcije« raznovrstnih problemov in načinov njihovega »reševanja«. V tem kontekstu je posebna pozornost namenjena kritični presoji de iure in de facto »kriminalizacije« raznovrstnih ravnanj, ki so – npr. v moralni, pravno-politični, kulturni ali družbenoekonomski perspektivi – dojeta in ovrednotena kot družbeno nesprejemljiva, nezaželena, škodljiva, nepravilna ali prepovedana.

The second part of the course aims to expand and build on the idea of “social construction” of various issues and the methods used to “resolve” them. Special attention is given to de iure and de facto criminalization of various acts which are – e.g. in the moral, legally-political, cultural and socioeconomic perspective – perceived and valued as socially unacceptable, unwanted, harmful, incorrect and prohibited.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:
Uvid v značilnosti nasilja, normalnosti, deviantnosti, kriminalnosti in nadzorstvenih mehanizmov v kontekstu postmoderne krizne kapitalistične ekonomije.

Intended learning outcomes:

Knowledge and understanding:
Criminological insight into the motives behind violence, construction of normality, deviance, social and class control (in the context of the structural crisis of world capitalist system).

Metode poučevanja in učenja:

Predavanja – predavajo se izbrane teme.
Seminarske vaje – študenti in študentke predstavijo svojo seminarsko nalogo.
Drugo – izdelava seminarske naloge, ki obravnava zahtevnejšo kriminološko problematiko.
Individualni študij za izpit.

Learning and teaching methods:

Lectures – selected topics are presented ex cathedra.
Tutorial/seminar – students are required to discuss and report on selected topics/coursework.
Other - a term paper covering one of the more complex criminological issues.
Individual preparations for the exam.

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment:
Ustni izpit. Za pristop k izpitu se zahteva uspešno izdelana in predstavljena seminarska naloga.	100%	Type (examination, oral, coursework, project): Oral exam. A prerequisite for the oral exam is a successful completion and presentation of the term paper/coursework.

Reference nosilca / Lecturer's references:

FILIPČIČ, Katja. Legal responses to domestic violence : promises and limits. V: ANTIĆ, Milica G. (ur.). Violence in the EU examined : policies on violence against women, children and youth in 2004 EU accession countries. 1st ed. Ljubljana: Faculty of Arts, 2009, 2009, str. 115-123.

FILIPČIČ, Katja. Slovenia. V: DÜNKEL, Frieder (ur.). Juvenile justice system in Europe : current situation and reform developments, (Schriften zum Strafvollzug, Jugendstrafrecht und zur Kriminologie, 36). Mönchengladbach: Forum Verlag Godesberg, 2010, str. 1263-1286,

FILIPČIČ, Katja, PRELIĆ, Danijela. Deprivation of liberty of juvenile offenders in Slovenia. *Prison j. (Phila. Pa.)*, Dec. 2011, vol. 91, no. 4, str. 448-466.

LESKOŠEK, Vesna, ANTIĆ, Milica G., SELIŠNIK, Irena, FILIPČIČ, Katja, UREK, Mojca, MATKO, Katja, ZAVIRŠEK, Darja, SEDMAK, Mateja, KRALJ, Ana, et al. *Nasilje nad ženskami v Sloveniji*, (Zbirka Dialogi, letn. 14). 1. izd. Maribor: Aristej, 2013. 223 str.

MURŠIČ, Mitja (avtor, urednik), FILIPČIČ, Katja, PUŠNIK, Mojca, KLEMENČIČ, Ingrid, LEŠNIK, Doroteja. *(O)krog nasilja v družini in šoli : soočanje šole/vrtca z nasiljem nad otroki*. Ljubljana: Inštitut za kriminologijo pri Pravni fakulteti, 2012. 188 str.